

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

REDACJA

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 38, telefon Nr. 50

Pod kierunkiem

ZYGMUNTA TRZEBIŃSKIEGO
ADMINISTRACJA

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 43

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej.
Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

2-ga Aleja № 43.

TEATR „ODEON”

W. Krzenińskiego (Najstarszy w Królestwie) Od srody 18 do piątku 20 maja (włącznie)

Расписка № 1331

енное число экземпляров № 133 в том же издании

 Подпись *Jan Cichy*
 NO. *6/10* 1910 г. в. *11/11* М.

Инспектор по делам печати

 Подпись *me*
Program:

 natury w kolorach) **Spad na poczty-ESTERA** (wielki dramat biblijny w kolorach Paryskich) **Duchy** (wstrząsający dramat 12 obrazach) **Dyrektor Barnum** albo (komedyczny) **Dary młodości** (fantazja)

wystawiono: nową serję widoków z podróży.

w afiszach i programach.

Teatr „ODEON”

PRZEDZIE

federacji ludów, z przewagą narodowości słowiańskich i to nazywają austrosławizmami. W myśl tych dążeń nie było Stowców, z wyjątkiem burmistrza Lublany, Hribara, na konferencjach petersburskich i nie będzie ich w Sofji. A wśród narodów słowiańskich, które same ostać się nie mogą na fali dżelowej, zaczyna się coraz prychylniej mówić o austrosławizmie.

Jednakże nie pokrywa się on jeszcze dziś w zupełności z dążeniami różnych narodów słowiańskich w Austrii i południowo-słowiańskich. Wśród Czechów królują jeszcze przeważnie neosławizm, a radykalne odłamy chciałyby doprowadzić do koronacji cesarza austriackiego na króla czeskiego w Pradze i połączenia Czech z Austrią takim węzłem, jak są złączone Węgry, pozostawiając inne narody słowiańskie w Austrii ich losowi. Również o zastąpieniu dualizmu przez trójzmiarzą Serbochorwaci. Chcieliby oni do „trójmiejowego” królestwa Chorwacji, Sławonii i Dalmacji przyłączyć Bośnię i Hercegowinę i z tego stworzyć trzecią równorzędną całość w monarchji habsburskiej.

Rozumie się, że tak jednym, jak i drugim dążeniem stoją na przeszkodzie Niemcy w Austrii a Węgry w Zaliwaji, a więc dwa najpotężniejsze dziś czynniki polityczne w państwie, które oba razem muszą zwałczyć austrosławizm. Jeżeli się jednak weźmie pod uwagę, że każdy z narodów słowiańskich w Austro-Węgrzech pojedynczo jest za słaby, by przeprowadzić swe dążenia, to uzna się, że najracjonalniejszym z tych wszystkich programów, jest program Stowców, bo on wszystkie narody słowiańskie w Austrii grupuje w jeden obóz. Ten obóz zaś mógłby już zwycięsko się mierzyć i z Niemcami i z Węgrami i ewentualnie z obu tymi narodami razem. To właśnie zaczyna się co raz lepiej rozumieć;

KALODONT

NIEZBĘDNY

KREM DO ZĘBÓW

zbadany przez urzędy lekarskie

(Wiedeń 3 Czerwca 1887 r. i Paryż 3 Kwietnia 1890 r.)

Przy użyciu zęby pozostają czyste białe i zdrowe

UWAGA!

Dla dogodności Sz. Prenumeratorów, przy administracji „Gazety Częstochowskiej” (Aleja II № 43) otworzyliśmy

„KANTOR PISM”

który przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych po cenach redakcyjnych

Kosztorysy, wzory ogłoszeń i egzemplarze okazowe pism na żądanie wysyła się bezpłatnie.

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 p. p.

I Aleja № 8 pierwsze piętro dom p. Rybackiej.

LEKARZ-DENTYSTA GREJNIEC

w CZĘSTOCHOWIE.

I Aleja Nr. 10. dom p. Rajcherowej, Przyjmuje codziennie od 9—1 rano i od 3—7 wiecz.

Poleca Nr. 1 swego wydawnictwa, poświęconego krzewieniu zasad zębocznictwa wśród mas pańszerszych p. t. „Ogólne zasady pielęgnowania zębów i jamy ustnej”. Cena 5 i 10 k. Zadać w księgarniach! 20

25% EROONOMII RABATU 10%

przy ogłoszeniu. Matyłowicza za tekstem

Popierajmy sprawę oświaty ludowej!

Słowianie w Austrii.

W chwili, kiedy neosławizm rozbija się zupełnie o twardą rzeczywistość, a nawet mowy niema o tem, by mógł powstać stary pańszawizm w swej dawnej formie, powszechną uwagę świata politycznego poczyna zwracać na siebie inne łążenie ludów słowiańskich, mające dużo danych do przeobleczenia się w realne kształty, tak zwany austrosławizm.

Trudno określić w jednym słowie, co to jest austrosławizm. Bynajmniej nie znaczy on bezastrzeżeniowe grupowanie się ludów zachodnio i południowo-słowiańskich w około tronu habsbursko-notaryjskiego, który sam, jako taki, uważa się za tron niemiecki. Najgorliwsi zwolennicy i propagatorzy austrosławizmu, Stowcy, naród mały ilościowo, ale silny politycznie, bo prawie cały naród grupuje się pod sztandarami jednego stronnictwa, marzą o stworzeniu z Austro-Węgier równouprawnionej

Fabryka wyrobów cementowych majątku „OSTROWY”

J. C. W. Wielkiego Księcia Michała Aleksandrowicza.

Wyroby: dachówki, rur różnych wymiarów i form cegły, płyt podłogowych i trotuarowych, różne ulepszenia fasad itp. 27 Przedstawicielstwo i biuro sprzedaży w firmie „Miot” w Częstochowie ul. Dojazd № 29 telefon № 203.

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja Ni-cia, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

WYKONYWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I SZTUKATERJE.

Telefon № 280

RYDZEWSKI i S-ka

Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13

TELEFON № 1.

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, centralne ogrzewanie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.

Wzorem Mł przedświątecznego, który oieszył się taką poczytnością, w dniu 22 maja t.j. w dniu Koronacji Cudownego Obrazu Najświętszej Panny Marii na Jasnej Górze „Gazeta Częstochowska“ wyda specjalny, na lepszym papierze, ilustrowany, w okładce,

Numer Koronacyjny „Gazety Częstochowskiej“

Ze względu na olbrzymi zjazd pątników Mł ten znajdzie niewątpliwie poczytność olbrzymią. Z tego względu polecamy go uwadze firm, które pragną zareklamować się skutecznie, Mł ten bowiem jako pamiątkę wraz z powracającymi do domów pątnikami rozejdzie się po całym Królestwie, Litwie, Rusi, Galicji, Pozańskiem i ziemiach odleglejszych.

Zamówienia na ogłoszenia przyjmuje już kantor nasz (Aleja II № 43) oraz upoważnieni agenci i biura.

wśród Czechów i Serbochorwatów i innych ludów słowiańskich w Austrii, tę wyższość austrosłowian nad poszczególnymi dżenami narodowemi.

Pozatem zaś austrosłowianizm musi być sympatycznym i dla Francuzów i dla Anglików, jak każde dążenie, mające na celu osłabienie nawały germańskiej. Bo przecież słowiańska Austria nie będzie w przymierzu z Prusami.

Reader.

Nominacje biskupów.

W ostatnim numerze organu urzędowego kurji rzymskiej „Acta apostolicae Sedis“, ogłoszono o nominacji na metropolię kościół rzymsko-katolickich w państwie rosyjskim arcybiskupa mohilewskiego ks. prałata Wincentego Kluczyńskiego. Dalej idzie wiadomość o nominacji rektora rzymsko-katolickiej akademii duchownej prałata L. Żarnowieckiego na biskupa-suffragana diecezji łucko-zytomierskiej; rektora seminarium archidiecezjalnego mohilewskiego, ks. A. Łosińskiego na biskupa kieleckiego i administratora diecezji sandomejskiej, ks. kanonika M. Ryksa na biskupa tejże diecezji. Prócz tego biskup-suffragan zmujdzki ks. K. Cyrtowt zostaje mianowany biskupem tejże diecezji, biskup suffragan diecezji łucko-zytomierskiej ks. A. Karaś zostaje przeniesiony w godności biskupiej do diecezji sejnenskiej.

Konsekracje powyżej wymienionych dostojników kościelnych, jak zaznacza organ kurji rzymskiej, nastąpią według wszelkiego prawdopodobieństwa w drugiej połowie maja. Wiadomość, jakoby konsekracja metropolity ks. Kluczyńskiego miała się odbyć w d. 8 (21) maja, jest przedczesna.

Sprawa finlandzka.

Komisja Dumy państwowej dla spraw finlandzkich ukończyła już swoje prace. Stało się to nadszykaj szybko, na trzech posiedzeniach, mimo że sprawa jest nadszykaj ważną i skomplikowaną. Rozchodzi się o określenie zakresu działania Sejmu finlandzkiego w ten sposób, że sprawy znaczenia ogólnie państwowego i odpowiednie ustawodawstwo ma być wyłączone z pod kompetencji tego Sejmu. Słusznie opozycja w komisji, złożona z posłów: Babińskiego, Jędrzejowskiego, Parczewskiego, Rodiczewa i Milukowa, uznawszy nie możność współpracy ze skrepowanymi rękoma, w swoim proteście po secesji, nazywa zasadę odłączenia spraw „ogólnie-państwowych“ od „miejscowych“ wlece rozciąga, a większość komisji unikała dyskusji i wbrew opinii przedstawiciela październikowców poddała kompetencji instytucji rosyjskich nawet sprawę oświaty ludowej w Finlandji.

Projekt rządowy przyjęto z drobną tylko zmianą, tyczącą się kwestji wyboru przedstawicieli Finlandji do rosyjskich izb prawodawczych. Na wniosek Krupieńskiego i ks. Teniszewa komisja postanowiła, że dwaj przedstawiciele Finlandji w Radzie i czterej w Dumie mają być wybierani przez sejm i że można się obejść bez specjalnego przedstawiciela ludności rosyjskiej w Finlandji. Przeciwko temu ostatniemu wnioskowi protestowali pp. Golobow i Zamysłowski. Pod koniec posiedzenia podniesiono sprawę, jak się ma zachować komisja względem odpowiedzi Sejmu finlandzkiego, i zdecydowano, że gdy odpowiedź zostanie oficjalnie zakomunikowaną, Komisja się zbierze raz jeszcze i w razie potrzeby zmieni swoje decyzje.

Opozycja Dumy państwowej uważa działalność jej przedstawicieli w komisji finlandzkiej za właściwą, niektórzy jednak uważają, że demonstracyjne wyjście z sali było przedczesne. Należało do-

czekać się głosowania w sprawach wolności prasy, związków i stowarzyszeń w Finlandji. Wówczas dopiero możnaby z czystym sercem opuścić komisję „zorganizowanego milczenia“.

Październikowcy zasadniczo przyjmując projekt ogólnie-państwowy od pierwszej chwili uwazali, że liczba spraw powinna być zmniejszona. Dlatego na ogólnym zebraniu Dumy, jak donoszą „Birz. Wied.“ większość frakcji, w tej liczbie von-Anrep, hr. Beningsen i Guczkow będą głosowali za zmniejszeniem liczby kwestji wymienionych w projekcie. Kierownicy październikowców spodziewają się, że opozycja swemi głosami w sprawie szkół i swobód obywatelskich poprze ich zasadniczo. Co zaś dotyczy stanowiska rządowego w kuluarach Dumy zapewniają, że gabinet Stołypina będzie obstawał za tem, aby sprawy szkolne poddane zostały projektowi ogólnie-państwowemu. W sprawie zaś swobód konstytucyjnych z których korzysta Finlandja, są pewne dane, że rząd sprzeciwił się im nie będzie.

Opozycja gotuje się do energicznej walki przeciw projektowi w pełnej Dumie.

Pèle - Mèle.

— W komisji chełmskiej Dumy prowadzona jest usilna praca, ażeby obrady nad projektem ukończyć za wszelką cenę jeszcze w ciągu sesji bieżącej, tak żeby referat komisji wejść mógł w jejieni pod obrady plenum Izby.

— Według pogłosek Roosevelt ma przybyć do Petersburga.

— „Now. Wr.“ otrzymuje wiadomość z Cetynji, potwierdzającą, że tam krązą uporczywe pogłoski, iż we wrześniu r. b. Czarnogórze ogłoszone zostanie królestwem.

— W Berlinie krązą pogłoski, że rząd zamierza wnieść do parlamentu projekt zaciągnięcia pożyczki na sumę miljarda marek na wprowadzenie w życie projektu państwowego ubezpieczenia robotników, oraz na inne reformy; 200 milionów marek z tej sumy ma być przeznaczona na budowę nowych okrętów.

— „Polak w Ameryce“ donosi: Nowojorska firma nakładowa „Little, Brown i Company“, jedna z najstarszych firm wydawniczych w Ameryce, podjęła nakład angielskiego tłumaczenia najnowszej powieści H. Stenikiewicza pod tyt: „Wiry“. Przekładu powieści na język angielski dokonał adwokat chicagowski p. Maksymilian Drzymała. Angielski tytuł dzieła Stenikiewicza brzmi: „The Whirlpools“.

— Komisja obradująca w Kijowie pod kierunkiem przybyłego z Petersburga urzędnika min., Kozakiewicza, po długiej pracy zakwalifikowała 700 rodzin żydowskich do wydalenia. Gubernator dał im rozmaite terminy do likwidowania interesów. Ostatczny termin wyznaczono na dzień 14 lipca Komisja jeszcze nie ukończyła czynności. Dotychczas udzieliła pozwolenia na dalszy pobyt 150 rodzinom żydowskim.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś: ś. Piotra Celestyna P. W. — Krzemień.
 Jutro: Bernardyna Seneń — Bromira
 Wschód słońca: godz. 4 m. 7.
 Zachód: „ 7 „ 46.
 Przybyło dnia: „ 8 „ 5.
 Daty historyczne: 1647 Jabłonowski stawia kan. dyaturę Jana Sobieskiego na króla 1797 Napoleon odpywa do Egiptu.

— Na uroczystość koronacji.

Onegdaj w Resursie rzemieślniczej w Warszawie zebrali się starsi i podstarsi zgromadzeń rzemieślniczych, oraz członkowie Związku „Rzemieślników chrześcijan“, w celu naradzenia się nad sprawą wzięcia udziału w uroczystościach koronacji obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, zapowiedzianej na nadchodzącą niedzielę.

Obrady toczyły się pod przewodnictwem p. K. Pomińskiego.

Zadecydowano złożyć w skarbcu jasnogórskim album, składający się z podpisów członków zgromadzeń rzemieślniczych w Warszawie.

W tym celu rozebrano arkusze do zbierania podpisów.

Na uroczystości częstochowską każde ze zgromadzeń wyśledego deputację własną. Deputacje te wspólnie stawiają się na uroczystości.

Podróż odbędą delegaci razem, w zamówionych umyślnie wagonach.

Wyjazd z Warszawy odbędzie się o północy z soboty na niedzielę; powrót nastąpi w nocy z niedzieli na poniedziałek.

Projekt wyjazdu z chorągiewami cechowymi upadł, jako przedstawiający trudności techniczne.

Uchwalono w końcu, że delegaci mogą wystąpić w dowolnej formie ubrania. Ozdane są jednak surduty i białe krawaty.

Na koronację obrazu Najświętszej Marii Panny wybiera się z Wilna grono osób z przedstawicielami duchowieństwa na czele. Pięlgrynami złożą na Jasnej Górze piękny ryngraf starożytny, zaofiarowany w tym celu przez p. Ławia Koźcę.

Na koronację Matki Boskiej do Częstochowy całe pociągi pątnicze zamówili: z Łodzi parafja św. Krzyża 30 wagonów, Chojny 15, parafja św. Stanisława Kostki 30, ks. Cywiński z Bartkowiec 15, zgromadzenie cechowe łódzkie 13 wagonów; ogółem na 4,200 osób.

— Nasz konkurs.

Na wczorajszym zebraniu w Redakcji postanowiono prosić te osoby, które mają zamiar na dzień Koronacji Obrazu Jasnogórskiego przybrać i upiększyć balkony, okna lub wystawy, aby zechciały najpóźniej do Soboty zawiadomić o tym zamiarze administrację „Gazety“, podając adres, pod który w Niedzielę rano ma udeścić się grono naszych sędziów. Żadnymi specjalnymi warunkami nie chcemy krępować dobrych chęci obywateli i mieszkańców Częstochowy. Az nadal jesteśmy pewni, że wszyscy w upiększaniu domów okazą dobry smak i poczucie piękna, oraz dowiodą, że odczuwają wagność i świętość chwili. Do Pań naszych zwłaszcza w tym razie się odwołujemy, do ich pracowitości i dbałości o zawsze estetyczny wygląd mieszkań, a tembardziej z powodu takiej podniosłej uroczystości, jaka nas czeka w Niedzielę.

Upiększenie domów.

Mysł udekorowania domów w dzień koronacji Cudownego Obrazu staje się wśród mieszkańców naszego miasta coraz bardziej popularną. „Gazeta Częstochowska“ jak wiadomo ogłosiła konkurs na artystyczne przyozdobienie domów, balkonów i wystaw sklepowych w tym dniu. Pozostaje kwestja, w jaki sposób najprościej, a najgustowniej z zadania udekorowania domu lub wystawy sklepowej się wywiązać.

Nam się zdaje, że w pierwszym rzędzie do udekorowania domu (balkonu, bramy etc.) powinna być użyta żywa zieleń, a więc kwiaty doniczkowe, palmy lub inne rośliny doniczkowe lub w ogóle zielone gałązki, jak się „mał“ domy w niedzielę Zielonych Świąt.

Bardzo pięknie przyozdobić można okna kilmami i dywanami i w ogóle suknam w łagodnych kolorach. Efektowne wrażenie czyniłoby odpowiednio rozmieszczone wśród tych materji zielo-

ne gałązki, np. świerkowe lub kwiaty sezonowe.

Wskazaniem byłoby, aby na każdym domu w miejscu widocznym umieszczono obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, której ten dzień koronacji Cudownego Obrazu jest poświęconym. Obraz, o ile można, ubrać w kwiaty, żywe lilje i narcyzy, a wieczorem lampkami.

Można również oświetlić całe budynki lampkami, świecami, lampionami, naturalnie, najefekowniej byłoby, o ile kogo stać na to, lampkami elektrycznymi. Oświetlenie wszystkich okien frontowych każdego domu czyni bardzo piękne wrażenie.

Dzień 22 maja powinien być dniem pięknym.

— O mieszkania dla przyjeźdźców.

W związku z notatką naszą z przed kilku dni o utworzeniu się komisji kwaterekowej dla pomieszczenia tłumów, jakie przybędą na uroczystości koronacji, dowiadujemy się, że p. St. Pawiński zrzekł się udziału w komisji, wobec czego oferty z wyszczególnieniem ilości pokoi i łóżek należy nadsyłać li tylko pod adresem p. A. Dąbrowskiego (Aleja III Nr. 60).

— Wypadek na stacji.

Wczoraj rano robotnik pośpiesznej ekspedycji dr. z W.-W., na st. Częstochowa, Piotr Rdest, przy zamykaniu drzwi wagonu u pociągu nr. 55, uległ zgnieceniu 2-ch palców u lewej ręki. Pierwszej pomocy udzielono mu w ambulatorium kolejowem.

— Nieostrożność z ogniem.

W dniu wczorajszym wieczorem w jednym z domów przy rogatce Warszawskiej, stróż domu, gasząc lampkę upuścił ją na ziemię. Od lampy zapaliły się leżące obok wiory. Na szczęście jednak, usłyszano krzyk stróża i nadszedł z pomocą lokatorowie, ogień stłumił.

— Wyjaśnienie.

W sprawie notatki, umieszczonej w numerze 129 „Gazety“, p. t. „Czyby nieporządki“ w rzeźni miejskiej, otrzymujemy od p. B. Sadowicza, lekarza weterynaryj miasta Częstochowy list z wyjaśnieniem. P. Sadowicz również jak i my sądzi, że fakt wspomniany w owej notatce, gdyby miał miejsce, mógłby za niepokojące publiczności naszego miasta, lecz uważa, że coś podobnego w rzeźni częstochowskiej jest zupełnie wykluczone. Wedle p. Sadowicza rzecz miała się następująco:

W dniu 13 maja czeladź rzeźnika Belkiego, zamieszkałego na Rakowiec, pędziła do rzeźni częstochowskiej trzy bardzo utuczone wieprze, z których jeden wskutek wielkiego upału począł ciężko oddychać. Jeden z czeladników obawiając się, by sztuksa ta mu w drodze z umęczenia nie ustała, zarządził ją na miejscu i następnie przywiózł do rzeźni. Po szczegółowym makro i mikroskopijem badaniu, p. S. skonstatował, iż zarówno mięso, jako też wszystkie organa wewnętrzne były zupełnie zdrowe i nawet nie przekrwione.

Nie uznając więc najmniejszej konieczności za potrzebną, kazał p. Sadowicz wieprza właścicielowi jako zdatnego do użycia wydać.

— O teatr.

W tych dniach bawił w naszym mieście znany dyrektor scen prowincjonalnych, p. Bolesławski, który jak się dowiadujemy, pertraktował z zarządem miasta o wydzierżawienie na sezon letni budynku teatralnego w parku powystawowym. Nie trzeba chyba dodawać, że Częstochowa pozbawiona wszelkiej szlachetniejszej rozrywki z radością powitałaby zaistnienie takiej dobrej, zgranej o wartościowym repertuarze trupy, niestety jednak pertraktacje natrafiają na poważne przeszkody i pozostaną, zdaje się bez skutku.

— Z ruchu bankowego.

W dniu 9 czerwca przypada termin losowania listów zastawnych miasta Plocka.

W dniu 14 termin płatności kuponów 4% Renty Państwowej, a w dniu 22 termin płatności kuponów i listów wylosowanych Tow. Kred. Ziemińskiego.

Przed dniem 14 czerwca na mocy kwitów asekuracyjnych należy zamienić Pozyczki Premjowe II Em. z 1866 roku, wylosowane w dniu 14 marca.

Wpływ zaliczeń kolejowych.
Nr. Nr. zaliczeń z frachtów pośrednich bezpośrednich: 06333 06361 06370.

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów zwykłych bezpośrednich: 43691 48168 48371 49043 49387 49607 49668 49691 49853 49872 00086 00109 00110 00176 00220 00225 00421 00443 00448 00474 00475 00477 00487 00495 00520 00525 00567 00582 00610 00633 00701 00735 00736 00737 00742 00758 00759 00789 00800 00829 00835 00838 00870 00872 00873 00876 00877 00879 00891 00899 00911 00913 00939 00945 00963 00966 00970 01011 01013 01061 01089.

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów krajowych 34836 35366 35401 35428.

— Kradzież.
We wsi Zambierzow w powiecie Noworadomskim włóscianinowi Feliksowi Rembiez, skadziono za pomocą wyważenia drzwi w stajni, dwa konie wartości 160 rb., oraz całą uprzęż wartości 26 rb. Poszukiwania złodziei nie dały żadnego wyniku.

— Ze szpitala.
W ciągu dnia wczorajszego w szpitalu miejskim znajdowało się na kuracji: mężczyzn 41 i kobiet 21.

Aresztowania.
W ciągu dnia wczorajszego aresztowano w naszym mieście następujące osoby:

Romana Dębskiego, Stanisława Dawidowicza, Stanisława Skrobczyńskiego, Jęka Wilnera, Władysława Naporskiego, Juljana Burgrofa i Stanisława Anszak.

Korespondencje.

Z Noworadomska.

— Pożary.
Onegdaj o godz. 5 po poł. w fabryce wyrobów galanteryjnych p. Hussarzewskiego, za planem kolejowym, wybuchł pożar; pracownicy tej że fabryki obiegli w zarodku stłumili. Na wezwanie telefoniczne przybyli na miejsce wypadku członkowie czynnici, dla skonstatowania wyniku pożaru.

— Wczoraj o godz. 2 w nocy z niewyjaśnionej dotąd przyczyny wybuchł pożar w ul. Stodolnej. Jak się okazało płonąło siedem stodół stojących w jednym rzędzie. Przybyła straż ogniowa, energicznie zajęła się ratunkiem sąsiednich budynków, z których z wielką trudnością odważni topornicy siłą wywniosili żywy inwentarz i ruchomości z domów mieszkalnych. Dzięki wyjątkowej akcji atankowej pod dowództwem komendanta strazy p. Kosteckiego, pożar po paru godzinach udało się umiejscowić.

W ogniu zginęły dwie krowy oraz świnia z prosiętami, własność droźnika kolei W. W. A. Nierubca.

— Echa obniżenia nóg.
Wincenty Januszek lat 21, któremu przed dwoma tygodniami, pociąg osobowy Nr. 38, obciął obie nogi, na stacji w Kłomnicach, po ciężkich męczarniach wczoraj rano wyzionął ducha w miejscowym szpitalu.

— Z gminy ewangelickiej.
Wczoraj, wobec przedstawicieli różnych sfer i narodowości, odbyło się uroczyste założenie kamienia węgielnego pod nowobudujący się kościół ewangelicki. Świątynia wzniesiona zostanie przy ul. Kaliskiej, obok toru kolei W. Wied.

A k r.

Z Łodzi.

— Katastrofa kolejowa.
Wczoraj w południe na 3 wiorście kolejki łódzko-pabjanickiej nastąpiło zderzenie pociągów. Trzy wagony zupełnie zdrutogowane. Konduktor, Jan Rohowski i jeden z pasażerów, Henryk Mertin odnieśli bardzo ciężkie obrażenia. 7 pasażerów jest lżej rannych.

— Wybuch benzyny.
W domu przy ulicy Wulczańskiej Nr. 148, nastąpił wybuch benzyny, Helena Pyłłńska uległa ciężkiemu oparzeniu całego ciała. Odwieziono ją do szpitala.

Z Warszawy.

— Samobójstwo.
Nocy wczorajszej o godz. 11 i pół w domu nr. 5 przy ul. Szpitalnej, wystrzałem z rewolweru odebrała sobie życie 19-letnia Eugenia Andrejewa. De-

spertaka przyjechała do Warszawy przed miesiącem i zamieszkała w pokoju umeblowanym, odnajmitym od pani T. K. Od samego początku była bardzo zdenerwowana, podobno z tego powodu, iż narzeczony jej chory był na nieuleczalną chorobę. Często używała środków uspakajających i nasennych, szczególnie weronalu. Ostatnie dwa dni prawie całkowicie przeleżała w łóżku. przyczem pielęgnowała ją p. M., wczorajka właścicielki mieszkania. Kuzynka, po godz. 11 w., p. M., która czytała gazetę, czekając, aż chora usnie, spostrzegła, iż ta ostatnia wyjmując z szufladki biurka mały browning. Pani M. rzuciła się ku chorej, chcąc wydrzeć z rąk jej rewolwer, ta jednak, zwróciwszy broń ku pani M., zawołała: „Laissez moi!”, poczem, gdy p. M. odskooczyła, skierowała lufę ku swej pierśi i wystrzeliła. Śmierć nastąpiła momentalnie.

— Echo morderstwa ucznia.
Wczorajsza doba niewiele dorzuciła szczegółów do wykrycia tajemniczego morderstwa, spełnionego nad ś.p. Chrzanowskim w pokojach umebloowanych przy ul. Marszałkowskiej.

Jedynie stwierdzono, iż nazajutrz po dokonanej zabójstwie syn utrzymującego pokoje umeblowane, Zawadzkiego, odniósł do jednego z tutejszych banków depozyt na rb. 4,500.

Jest to suma, z której legalnego posiadania nie mógł się wyłudzić. Po Warszawie krąży co do przypuszczalnej osobistości mordercy pełno pogłosek i plotek, które wszakże dotychczas w niczem się nie potwierdziły.

Z Krakowa.

— Repertuar teatru krakowskiego zapowiada:

Czwartek 19. Komedia o człowieku, który zaślubił niemowę. Dwa akty Anatola France'a. Przekład Tad. Zielińskiego. Komedia o człowieku, który redagował gazetę rolniczą. Fraszką sceniczną w 2 aktach G. Timmory według noweli Marka Twaina.

Piątek 20. „Nora”. Dramat w 3 aktach H. Ibsena.

Sobota 21. Nowości! „Małżeństwo aktorki”. Komedia w 3 akt. Aleks. Bissona. Pierwszy występ p. Honoraty Leszczyńskiej.

Ostatnia poczta.

—x—

MAROKO PRZECIW FRANCJI.

Korespondent „Temps'a” w Tangerze donosi: „Listy prywatne z Fezu komentują z wielkim niepokojem nowe zmiany w przekonaniach Muley Hafida, który usiłuje przeciwdziałać znanym przez niego dawniej życzeniom rządu francuskiego. Dowodów, że pragnie sprowokować Francję, nie brak. Nie pozwała on przedewszystkiem odjechać komisarzowi, którego miał wysłać do Udzdy dla uregulowania nieporozumień granicznych. Opinia publiczna w Fezie jest w szczególności tym faktem bardzo zatrzwożona, ponieważ i położenie sultana nie wydaje się bynajmniej pewne. Plemiona w okolicy Fezu są dla Muley Hafida usposobione bardzo wrogo. Żołnierze jego doznali nowej porażki pod Hyaina. Kilku Europejczyków postanowiło opuścić Fez i osiedlić się na wybrzeżu, sądzą bowiem, że Francja nie pozwolił się prowokować bezkarnie”.

SAMORZĄD W KRÓLESTWIE.

„Birz. Wied.” powtarzają doniesienie niektórych pism polskich, jakoby wniesienie projektu samorządu w Królestwie Polskiem do Dumy miało być przypięszone.

Korespondent „Kur. Warsz.” zapewnia stanowczo, że w Petersburgu nic o tem nie wiedzą. Przeciwnie, z przyczyn niewiadomych, rząd opóźnia wniesienie projektu do Dumy, chociaż rada ministrów już go zatwierdziła.

TELEGRAMY.

(Agencji Petersburskiej i własne).

Zgon Orzeszkowej.
Orodo 18. Dziś zmarła tu Eliza Orzeszkowa. (Eliza z Pawłowskiej rzeszkowa, jedna z najcenniejszych autorek polskich, urodziła się w r. 1842 we wst. Miłkowskim. Bardzo wcześnie, bo w 17-ym roku życia wystąpiła Orzeszkowa na polu literackim i otąd do końca prawie niestrudzenie i owocnie na nim pracowała. Niezwykłe płodna, wydawa-

ła powieść za powieścią, poruszając niemiernie ważne kwestje społeczne. Największym powodzeniem cieszyły się: „Pamiętnik Wacławy”, „Pan Graba”, „Meir Ezofowicz”, „Nad Niemnem”, „Cham” i inne. rzyp. Red.)

Nowa parafia marjawicka.
Warszawa 18. Zezwolono na utworzenie parafii marjawickiej w Dąbrowie Górniczej.

Pogrzeb króla Edwarda.

London 18. Przewiezienie ciała króla Edwarda z dworca do opactwa Westminsterkiego, odbyło się wczoraj w południe, według zwykłego ceremoniału. Nastrój publiczności uroczysty, poważny. O godz. 11 m. 30 rozległy się dzwony pogrzebowe. Wielki dzwon opactwa Westminsterkiego obwieścił zblizenie się orszaku pogrzebowego. Za lawetą z sarkofagiem królewskim niesiono sztandar króla. Następnie szedł król Jerzy sam. Za nim postępowali po trzech w rządach księżta krwi królewskiej, w pierwszym rządzie obaj synowie króla. W końcu pochodu jechały kobiety, należące do rodziny króla.

Po przybyciu do opactwa trumne króla powitał arcybiskup Canterburyjski, lord Canterbury i inni dostojnicy. Następnie odprawiono nabożeństwo żałobne. W procesji pogrzebowej przedstawiciele arystokracji królestwa wystąpili w starożytnych strojach. Ministrowie i członkowie parlamentu weszli do opactwa o godz. 11 m. 30. W pierwszym rządzie nawprost trumny króla stali obok siebie Ausquith i Balfour. Po przedstawicielach parlamentu weszli członkowie izby lordów z lordem kanclerzem i arcybiskupem Yorku na czele i stanęli naprzeciw izby gmin.

London 18. Przybyli królowie: grecki, hiszpański i ks. Henryk pruski.

London 18. Cztery kontrtorpedowce otrzymały rozkaz udania się naprzeciw jachtu cesarza Wilhelma „Hohenzollern” i towarzyszyć mu na wodach angielskich.

Okólnik do biskupów.

Petersburg 18. Ministerstwo spraw wewnętrznych zawiadomiło okólnikiem zwierzchników diecezji rz. kat., że wydana niedawno bulla papieska „ne temere”, ustanawiająca nowe przepisy w prawie małżeńskim, może być stosowana o tyle, o ile nie sprzeciwia się rosyjskiemu prawu cywilnemu.

Broszura rewolucyjna.

Perersburg 18. Senat skutkiem protestu apelacyjnego prokuratora zmienił wyrok moskiewskiej izby sądowej w sprawie broszury Lwa Tolstoja o znaczeniu rewolucji rosyjskiej i postanowił broszurę zniszczyć.

O ziemstwa dla Litwy i Rusi.

Petersburg 18. W dyskusji generalnej w sprawie ziemstw dla Litwy i Rusi wezmą udział: Jabłonowski, Dymasz, Montwił Zawisza, Święcicki i Wańkiewicz.

Chomiakow oświadczył w kulaarach Izby, że złoży mandat, jeżeli Izba przyjmie rządowe projekty ziemstw dla Litwy i Rusi i „finlandzki”.

„Przed sądem historii.”

Petersburg 18. W artykule, zatytułowanym jak powyżej, Filewicz dowodzi na szpaltach „Now. Wr.”, że Polacy stanowią groźne niebezpieczeństwo dla rosyjskości Litwy i Rusi. Ma to być widoczne zarówno w przemówieniach postów polskich, jak i w polskich pismach i książkach, specjalnie zaś w „Kwartalniku Litewskim”, w „Głosie Podlasia”, oraz we „Wrażeniach z ziemi Chełmskiej”—Reymonta.

Echa pojedynku.

Petersburg 18. W sądzie okręgowym, bez udziału przysięgłych, rozpatrywana była sprawa pojedynku pomiędzy Guczkowem i hr. Uwarowem. Guczkowi bronił poseł do Dumy, Szubinski, hr. Uwarow bronił się sam. Obaj oskarżeni do winy się przyznali. Sąd skazał Guczkowską na 4 tygodnie fortecy, hr. Uwarowa zaś na trzy tygodnie odwachu.

Proces Tarnowskiej.

Wenecja 18. Na wczorajszym posiedzeniu wieczornym adwokat Vecchini, obrońca Tarnowskiej bronił w dalszym ciągu oskarżonej inicjatywę morderstwa przypisując Prynukowowi i usiłując dowieść, że Tarnowska nie jest taką złą kobietą, jaką się wydaje z krążących o niej legend.

Komety Halleya.

Wiedeń 18. Obserwatorium astronomiczne w Wiedniu ogłasza, że kometę Halleya będzie można zobaczyć w dniu 20-ym b. m. około godz. 8 wieczorem.

Rozruchy w Walencji

Madrid 18. W Walencji były rozruchy, spowodowane przyjazdem posta Soriano. Policjanci strzelali z rewolwerów i raniili kilka osób; jednego policjanta zasztyletowano.

Powstanie w Tangerze.

London 18. Z Tangeru donoszą o klęsce wojsk sultanskich zadanej im w bitwie z powstańcami, którymi dowodził Abdul Melik, przyjaciel sultana złotego z tronu.

Wybuch w fabryce.

Nowy-York 18. W Schirnes, w Stanie Ohio w fabryce blachy nastąpił wybuch. 20 robotników zabitych, 300 rannych.

Brak chleba.

Urmja 18. Kwestja braku chleba nie przestaje niepokoić miasta. Trzy są przyczyny podrożenia chleba: przerwanie przez kurdów komunikacji z Sulduzem, wywóz znacznych zapasów zboża do północnego Kurdystanu na potrzeby wojsk tureckich i brak promów na jeziorze Urmijskim do przewozu pszenicy ze wschodniego brzegu.

Wypadek.

Budapeszt 18. Doradca prawny konsultwa rosyjskiego, Duzan Petrowicz, wpadł pod automobil i uległ ciężkim obrażeniom ciała.

Sprawa Hofrichtera.

—oo—

Jak donosi „N. Wiener Journal”, ożrezenie psychiatrów, badających umysłowy stan Hofrichtera, nie jest jeszcze wypracowane, przedłożono im bowiem w ostatnich dniach nowy materiał, a dalszy ma być później przedłożony. Wprawdzie kapitan-audytor Kunz chce zaraz po Zielonych świątkach prosić o zwołanie sądu wojennego, ale to będzie niemożliwe z wymienionego na wstępie powodu, a także dlatego, że akta procesowe równie jeszcze nie zostały ukończone, mimo wyjątkowej pracy audytora Kunza i aspiranta Stoklaska.

Hofrichter odzyskał pewność siebie, ma apetyt i często dzwoni na profosa, żądając zapalki do papierosa. Przy zapaleniu papierosa jest profos zawsze obecny, a wtedy Hofrichter rozmawia z nim o rzeczach obcojęzycznych, przyczem profos milczy jak grób.

Więzień jest pobozny i często się modli przed obrazem Matki Boskiej. Z początku uważał na swoje ubranie, teraz jednakże zaniedbał się pod tym względem. Od tygodnia śpi dobrze. Obecnie w więzieniu śledczym wiedeńskiego garnizonu znajduje się wyjątkowo wielka liczba otcierów, ale straż nad żadnym tak nie czuwa, jak nad Hofrichterm, obserwując go w nocy prawie nieustannie przez otwór w drzwiach celi, która jest elektrycznie oświetlona.

ROZMAITOŚCI.

— Katastrofa w kopalni.

Katastrofa w Whitehaven, przy której zginęło 136 robotników, należy do najgroźniejszych, jakie zdarzyły się w ostatnich latach. Wybuch nastąpił o g. 8-jej wieczorem, lecz dopiero w trzy godziny potem dowiedziano się na powierzchni o katastrofie. Natychmiast zbiegły się tysiące ludzi, obstepując w niesłychanym wzburzeniu wjazd do kopalni, z której buchały trujące gazy. Członkowie armji zbawienia usiłowali utrzymać porządek i pocięsz nieszczęśliwe rodziny. Natychmiast spuszczone do wnętrza ekspedycję ratunkową, lecz wydobyto tylko trzy zwęglone ciała i dwóch robotników bezprzytomnych, lecz żywych. Udało się przywołać ich do życia. Opowiadając, że nie wiedzieli o wybuchu, nie słyszeli niczego i dopiero napływające gazy zmusiły ich do ucieczki, zakończony omdieniem niedaleko stółni, prowadzącej na wierzch. Daremne usiłowania ratunku innych, pozostających w korytarzach bocznych, zakończyły się zamowaniem szuby, aby ugasić pożar, przerzuciwszy się już na sąsiednie tereny. Tragiczne scenie towarzyszył jęk i płacz tysięcy, zgromadzonych u wejścia. Whitehaven jest kopalnią węgla w hrabstwie Cumberland. Miasto liczy 30,000 mieszkańców.

— Waluty zagraniczne.

Marka = 46.26.
Korona = 39.48.
Frs. = 37.56.
F. szt. = 9.52.

Fabryka wód mineralnych **„ZDRÓJ”** aptekarza St. Wągrowskiego
 w Częstochowie III aleja № 62, tel. 31 „ZDRÓJ” Nagrodzona medalami

Picie wód mineralnych ogrzewanych i zimnych na szklanki oraz kefiru w parku miejskim w altanie wprost pawilonu Akc. Tow. „Zawiercie”.
 Wszystkie wody ściśle podług analizy przyrządzane na wodzie dystylowanej i kwasie węglanym płynnym Wyłączna reprezentacja na Częstochowę i Zagłębie
 napoju orzeźwiającego „Sinalco”. „Sinalco” sprzedają altany należące do fabryki „Zdrój” jedna w parku i w alejach. Żądać „Sinalco” w restauracjach, cukier-
 niach, bufetach kolejowych, składach aptecznych i sklepach kolonialnych. Abonament na Kefir po 15 kop. przyjmują apteki: Niemierko i Bielobrada
 oraz składy apteczne: Orła i Popławskiego.

Dostawa wód, lemeniad i sinaloo na zabawy i przyjęcia.

Tow. Akc. Zakładów Ceramicznych **Dziwulski i Lange w Warszawie.**

Fabryki: w Opocznie i Sławińsku.

POLECA: posadzki terrakotowe, płytki terrakotowe, glazurowane, zwykłe i fantazyjne: licówki zwykłe i glazurowane. Wyroby ogniowate
Zamówienia przyjmują:

Przedstawiciel: **ZDZISŁAW RYLSKI**, Częstochowa Aleja II Nr. 33 Tel. 93

H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny

Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica

Kantor mieści się przy ul. Panny-Marvi Nr. 18 w oficynie na lewo (parter). Telefon 38.
 W zakres operacji wchodzi: cienie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych na warunkach
 najprzystępniejszych. 448-180-2

25% ekonomii! otrzyma ten, kto używa do parzenia kawy **patentowaną maszynkę Matyjewicza**, działającą za pomocą zszęszczonego powietrza. **500000** takich maszynek jest w użyciu. **Otrzymać** je można tylko we **WŁASNYCH** sklepach firmy **Wiktor Matyjewicz (Molinari kawa)**

Działanie maszyny bardzo interesujące, proszę obejrzeć i kazać zdemontować.
 Dla ułatwienia nabycia tych maszynek dodajemy do kawy w cenie wyżej 70 kop. ku-
 pony, w stosunku **10% ZAKUPU** posiadacze których otrzymują **GRATIS** taką maszynkę wielkości odpowiedniej do przedstawionych kuponów. Kto taką maszynkę już po-
 siada, otrzymuje serwis do kawy, puszkę do kawy lub inny wartościowy przedmiot.
 Adresy własnych sklepów: Warszawa: Senatorska 22, Marszałkowska 129 i 88,
 Nowy Świat 53, Krakowskie Przedmieście 23 róg Trębackiej. Praga: Targowa 30. Łódź, Piotrkow-
 ska 13, **Częstochowa, Aleja II № 29.**

„LECH” Kantor Przewozowy
Aleja 3-cia № 55, telef. 828.
 Uskutecznia szybko i dokładnie przeprowadzi mieszkań, biur, fabryk i t. p. z gwarancją. Wysła i odbiera wszelkie towary z kolei. Kantor otwarty od 9 rano do 7 wieczór.

Lekarze całego świata zalecają stale
„PURGEN” Przyjemny, łagodny skuteczny.
 Idealny środek przeczyszczający dla dorosłych i dzieci
 Cena pudełka 65 kop. Dostać można we wszystkich aptekach i Bazar de Tarsa, Budapest.
UWAGA: Oryginalne pudełka opatrzone są niebieską banderolą z napisem rosyjskim

Centralna Stacja Elektryczna w Częstochowie
 Podaje niniejszem do wiadomości, że na mocy przy-
 sługującego jej prawa przyłączyć będzie do sieci miej-
 skie instalacje elektryczne wykonane i przerabiane tylko
 przez jedną z następujących firm:
 Centralna Stacja, oddział instalacji
 Dawidowicz F. inż. dypl.
 Ginsberg St., biuro techniczne
 Rydzewski i S-ka, biuro techniczne
 Skalmierski J. biuro techniczne
 „Union” Towarzystwo biuro techniczne

OKULISTA
Dr. med. ST. MARCOWSKI
 b. Asystent Lwowskiej Kliniki Okulistycznej
 zamieszkał w Częstochowie przy ul. Teatralnej № 18 w domu p. Konowej
 Przyjmuje obcych na oczach od 10-12 rano i od 6-8 po południu.
Piekarnia i kawiarnia turecka w Częstochowie II Aleja 16 poleca najlepsze cięczywa i Ciastka 942
S. Boms starszy felczer, zamieszkał na stałe w Kłobucku 899

Skład Apteczny Wacława Orzeł
 od Lipca r. b. **przeniesiony zostanie do domu W-nej Wnorowskiej III Aleja róg ul. Szkolnej**

Nagrodzony Wielkim Srebrnym Medalem w Częstochowie. **CYKLODROM** otwarty Teatralna 3 w Częstochowie
 Warsztat reparacyjny części zapasowe. Ema-
 liowanie, niklowanie Ro-
 wery własnego wyrobu

Towarzystwo Akcyjne Rzeźni Miejskich w Rosyi
 POLECA:
 1) Krew suszoną
 2) Mączkę mięsna
 3) Kupuje i sprzedaje skóry surowe, mokre i suche 55

Wielki wybór gotowych gors-
 tów od 2 do 25 rubli
 poleca pracownia gorszowa **„JOZEFY”**
 Częstochowa Al. III róg Szkol-
 nej dom p. Wnorowskiej
 Reperacje, pranie, przesłanowywanie i t. p. Potrzebne są panny 647

Zgubiono 3 wekale po 100 rb. i 100 rubli białego, wystawca L. S. Sawicz w Strzemieszycach. Ostrzeżenie przed nabyciem 940

Fabryka drzwi i okien przyjmuje roboty do heblowania, rzeźbiarstwa, kielowania Krakowska 15 telefon 252
 Brać Świąży 783

Potrzebna sklepowa do samodzielnego prowadzenia kasyno rubli 100 wiadomość Aleja II Gaszta Częstochowska od godziny 8 do 4 po południu. 968

Do sprzedania Motocykl za 150 rubli wiadomość w portjera. 971
Biuro tłumaczeń i przepisywania w 4-ech językach również przyjmuje roboty na litografii po cenach przystępnych

Zgubiono paszport wydany przez Radomski magistrat na imię Ruchla Sawierc złożył w administracji Gazety. 976

Do wynajęcia letnie mieszkanie. 973
Do wynajęcia umebłowany pokój z samodzielnie utrzymaniem. 3 Aleja Nr. 55 m. 12 974

Zgubiono paszport wydany przez gminę Grabowska na imię Stanisława Podolskiego

Do wynajęcia zaraz na Krakowskiej № 15 vis-a-vis nowobudowanego się kościoła, 4 sklepy z mieszkaniami podług żądania zdane na restaurację, sklep spożywczy, masarnia i rezerwa fryzjerska. Różne szopy i sklepy. Na ulicy Dojazd 31 suteryny sklepienie widne i suche na warsztat lub fabryczkę. Wiadomość kantor M. Hertz Dojazd 31, telefon 286. 919
Zgubiono paszport wydany przez Częstochowski Magistrat na imię Łucjana Adamusa. Złożył w administracji „Gazety” 952
Skład obrazów religijnych i galanterii A. Dąbrowskiego w Częstochowie III Aleja Nr. 60. Sprzedaż hurtowa obrazów, obrazków, medallików pocztówek, świec itp. Obrazy do oprawy 916

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43—w Zawierciu kleszarnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 2, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnoszeniem do domów. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20